

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců Mgr. Barbory Berkové a Mgr. Michala Rendy ve věci žalobce **R. P.**, bytem O., Ch. 39, v řízení zastoupeného Mgr. Michalem Zahnášem, advokátem se sídlem Olomouc, tř. Svobody 2, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje** se sídlem Olomouc, Jeremenkova 40a, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1.9.2015 č.j. KUOK 75160/2015, ve věci správního deliktu,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto žalobcovo odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Olomouce (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 22.7.2015 č.j. SMOL/145904/2015/OS/OP/Tic, jímž byl žalobce:

- I. shledán odpovědným, že jako podnikající fyzická osoba dne 17.3.2015 bez povolení zvláštního užívání užíval část místní komunikace (chodníku) na D. n. v O. před kavárnou C. T., k umístění osmi kovových stolků s kovovými židlemi s výpletem určených pro hosty kavárny, tedy v rozporu s § 25 odst. 6 písm. c) bodem 5. zák. č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“) užil místní komunikaci k jiným účelům, než pro které je určena, čímž spáchal správní delikt dle § 42b odst. 1 písm. b) zákona o pozemních komunikacích,
- II. shledán odpovědným, že jako vlastník předzahrádky na D. n. v O. před kavárnou C. T., sestávající z osmi kovových stolků s kovovými židlemi s výpletem určených pro hosty kavárny, neuposlechl v rozhodnutí specifikovanou výzvu správního orgánu I. stupně tím, že ve lhůtě nejdéle 5 dnů po doručení této výzvy, neodstranil předmětnou nepovolenou předzahrádku, tedy jako vlastník věci provozované bez povolení podle § 25 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích neuposlechl v rozporu s § 25 odst. 8 zákona o pozemních komunikacích výzvy k jejímu odstranění, čímž spáchal správní delikt dle § 42b odst. 1 písm. c) zákona o pozemních komunikacích,
- III. za což mu byla podle § 42b odst. 6 udělena pokuta ve výši 15.000,- Kč a
- IV. uložena povinnost k náhradě nákladů řízení ve výši 1.000,- Kč.

Žalobce namítá, že:

- 1) poté, co opakovaně bezúspěšně žádal o povolení zimní předzahrádky, a situace se stala neúnosnou, rozhodl se iniciovat petiční akci, od níž si sliboval, že pokud vedení Statutárního města Olomouce uvidí dostatečný zájem u svých občanů, mohlo by konečně zimní předzahrádky povolovat. Proto 17.3.2015 umístil před kavárnou stolky a židle, kdy na každém stolku se nacházel petiční arch a propiska. Tuto akci realizoval podle § 4 zák. č. 85/1990 Sb., o právu petičním (dále jen „zákon o právu petičním“). K vystavení petičních archů na místě přístupném veřejnosti totiž není podle § 4 odst. 3 věty druhé zákona o právu petičním povolení státního orgánu třeba. Právní předpisy ČR přitom nezakazují občanům, aby se v průběhu seznamování a obsahem petice občerstvovali ani, aby jim toto občerstvení zajistil organizátor petice;
- 2) [jakkoli žalobce setrvává na žalobním bodě 1) vedoucím k závěru, že se žádného správního deliktu nedopustil], nebyla řádně vyhodnocena materiální stránka případného deliktu (kdy intenzitu škodlivosti svého jednání pokládá žalobce nanejvýš za nedosahující ani nepatrného stupně škodlivosti), neboť problematikou zimních předzahrádek se opakovaně zabývá rada města a byla realizována jednání, která vymezí přípustné a nepřípustné prvky zimního mobiliáře.

Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby. Odkazuje na důvody napadeného rozhodnutí, kde se vypořádal s obdobnými odvolacími námitkami, odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4.5.2011 č.j. 1 As 27/2011-81, Sb. NSS č. 2452/2012, www.nssoud.cz, a dovozuje, že „petiční listiny“ jsou jen zástěrkou pro obcházení zákona o pozemních komunikacích.

Skutkový stav je mezi účastníky prakticky nesporný. K jeho objasnění je – oproti již uvedenému – třeba dodat, že

- případní petenti jsou osloveni jen petičními archy umístěným na stolcích před kavárnou (nikde není žádný poutač či jiné výraznější upozornění na petici);
- petice má toto znění:
*„My, níže podepsaní občané a návštěvníci města Olomouc, tímto vyjadřujeme svůj nesouhlas s neumožněním vzniku předzahrádky v zimním období u kavárny C. T. v hodní části D. n. v O.
My, níže podepsaní občané a návštěvníci města O., touto peticí podporujeme změnu současné situace, která neumožňuje zábor veřejného prostranství pro vznik zimních předzahrádek nejen u C. T.
Tato petice je sepsána v souladu s článkem 18 Listiny základních práv a svobod a zákona č. 85/1990 Sb., o právu petičním. Tyto petiční archy jsou vystaveny v místě přístupném veřejnosti. V souladu se zákonem č. 85/1990 Sb. §4 odstavcem 3 k tomuto kroku není potřeba povolení státního orgánu.“;*
- lidé sedící u petičních stolků byli běžně obsluhováni obsluhou C. T.,
- za totéž jednání byl žalobce již opakovaně shledán odpovědným
 - rozhodnutím ze dne 7.6.2013 č.j. SMOL/106412/2013/OS/OP/Šiš – pokuta 2.000,- Kč,
 - rozhodnutím ze dne 21.2.2014 č.j. SMOL/032726/2013/OS/OP/Šiš – pokuta 5.000,- Kč, a
 - rozhodnutím ze dne 26.5.2015 č.j. SMOL/068944/2013/OS/OP/Šiš – pokuta 18.000,- Kč;
- napadené rozhodnutí argumentaci obdobnou žalobnímu bodu 2) vypořádává tím, že příslušnými orgány Statutárního města Olomouce nebylo v době vytýkaného jednání přijato žádné rozhodnutí o tom, že by pro zimní předzahrádky bylo vydáváno kladné stanovisko. Argumentace žalobce nemění ničeho na tom, že zvláštní užívání mu nebylo povoleno. Při zdůvodnění výše sankce se dále akcentuje, že s provozováním hostinské činnosti má žalobce několikaleté zkušenosti a je mu známo, že k provozování předzahrádky potřebuje povolení k zvláštnímu užívání, o to již opakovaně žádal, navíc byl za stejné jednání již opakovaně sankcionován.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

Ve vztahu k žalobnímu bodu 1) je krajský soud zdůrazňuje, že střet petičního práva s veřejnoprávními povinnostmi byl řešen Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 13.8.2015 č.j. 4 As 147/2015-46, www.nssoud.cz. V něm bylo akcentováno, že *„výkon petičního práva není bezbřehý. (...) Druhou negativní podmínkou výkonu petičního práva dle ustanovení § 4 odst. 3 petičního zákona je zákaz takového jednání, kterým by docházelo k ‚rušení veřejného pořádku‘. Veřejným pořádkem se přitom myslí souhrn společenských vztahů, které vznikají, rozvíjejí se a zanikají na místech veřejných a veřejnosti přístupných; jsou upraveny právními i neprávními normativními systémy a jejich zachování je významné pro zajištění klidného a bezporuchového chodu společnosti. Pod podmínku ‚rušení veřejného pořádku‘ tedy podle Nejvyššího správního soudu spadá celá škála situací, kdy by výkon petičního práv byl na úkor druhých osob, pokud by předmětné jednání*

zejména dosáhlo takové intenzity, které již narušuje hranice obsažené ve veřejnoprávních předpisech upravujících dovolené jednání. Zjednodušeně řečeno Nejvyšší správní soud je přesvědčen, že výkon petičního práva podle § 4 odst. 3 petičního zákona nemůže představovat imunitu z oblasti veřejnoprávních deliktů a veřejnoprávních sankcí. Pokud by totiž Nejvyšší správní soud dovodil opak, znamenalo by to souhlas se zjevným porušením veřejného pořádku, tedy základních společenských vztahů nutných pro zajištění klidného a bezporuchového chodu společnosti. Zajištění tohoto klidného a bezporuchového chodu společnosti zákonodárce totiž zajistil rovněž prostřednictvím vymezení skutkových podstat protiprávního jednání. Jinými slovy výkon petičního práva nesmí vést k páčání protiprávního jednání, které vykazuje znaky deliktu, ať už trestného činu nebo správního deliktu v nejobecnějším slova smyslu. Tyto závěry Nejvyšší správní soud dovozuje rovněž z toho, že zákonodárce v petičním zákonu nestanovil, že výkon petičního práva nesmí závažným způsobem narušit veřejný pořádek, nýbrž že hranici výkonu tohoto práva představuje „prosté“ narušení veřejného pořádku – srov. přiměřeně usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26.7.2011, č.j. 3 As 4/2010-151. V citovaném usnesení se Nejvyšší správní soud zejména zabýval pojmem „závažné narušení veřejného pořádku“ podle zákona o pobytu cizinců, které již s ohledem na slovní označení znamená mnohem vyšší intenzitu závadného jednání než „pouhé“ rušení veřejného pořádku ve smyslu § 4 odst. 3 petičního zákona. Pokud tedy za závažné narušení veřejného pořádku rozšířený senát v citovaném usnesení považoval nejen takové jednání, které vykazuje znaky trestného činu ale i jednání méně závažné je podle Nejvyššího správního soudu nutné v posuzované věci argumentem a fortiori (konkrétně a maiori ad minus) dovodit, že pouhé narušení veřejného pořádku ve smyslu § 4 odst. 3 petičního zákona může být založeno již prostým naplněním skutkových podstat jiných deliktů než trestných činů, které z povahy věci představují oproti trestným činům mírnější společensky škodlivé jednání, které však narušují zájem na řádném a bezporuchovém chodu společnosti. (...) Nejvyšší správní soud přitom připomíná, že není zdaleka neobvyklé, pokud na určitou část společenských vztahů dopadá více právních předpisů, byť tyto právní předpisy samostatně regulují jeden typ společenského vztahu. Není přitom vyloučené, aby určité jednání bylo z pohledu jednoho právního předpisu zdánlivě dovolené, přičemž jiný předpis je považuje za nezákonné, resp. k posouzení takového jednání jako souladného se zákonem vyžaduje splnění dalších podmínek. Nejvyšší správní soud přitom v argumentaci stěžovatele obecně se dovolávající výkonu svého ústavního petičního práva a § 4 odst. 3 petičního zákona neshledává oporu pro závěr, že za situace, kdy na stěžovatelem zvolený způsob výkonu petičního práva zjevně dopadalo více právních předpisů, je nutné preferovat pouze jeden z těchto předpisů, konkrétně petiční zákon a dovodit oprávněnost stěžovatelova chování. Nejvyšší správní soud tedy setrvává na stanovisku, že stěžovatel měl dodržet příslušné právní předpisy dopadající na danou situaci (...) každý přestupce by mohl tvrdit, že není podle tohoto zákona postižitelný z důvodu, že vykonává své petiční právo, což by vedlo k naprostému popření smyslu zákona.“

S uvedeným názorem Nejvyššího správního soudu se podepsaný soud plně ztotožňuje. Nezpochybňuje nikterak právo žalobce umístit petiční archy na místě

veřejně přístupném, a to i případně i prostřednictvím stolku (stolků) se židlí (židlemi). Takové umístění petičních archů také nebylo ani napadeným rozhodnutím žalobci vytýkáno. Stolky ovšem v nyní posuzovaném případě plnily funkce dvě – jednak zpřístupňovaly petici případným petentům, současně však umožňovaly žalobci jako provozovateli blízké kavárny nabídnout svým hostům venkovní posezení s obsluhou. Právě tato funkce přitom byla akcentována správními orgány a ve vztahu k této funkci bylo žalobcovo jednání správními orgány posouzeno. Chtěl-li totiž žalobce realizovat své petiční právo, bylo na něm, aby zvolil k tomuto účelu způsob, který jednoznačně směřuje právě k realizaci petičního práva, nikoli však k běžnému provozu žalobcovy živnosti v rozporu se zákonem o pozemních komunikacích.

Jakkoli jistě není obecně zakázáno potencionální petenty občerstvovat, nemůže tak provozovatel přilehlé živnosti (ať už se jedná o organizátora petice či kohokoli jiného) činit za účelem vytvoření vlastního zisku v rozporu s veřejnoprávními předpisy.

Nelze současně odhlížet od toho, že i podle petice samotné bylo jejím účelem jen, aby žalobce získal povolení ke zvláštnímu užívání místní komunikace, které pro něj jako provozovatele přilehlé kavárny bylo jinak nedostupné, byť o ně žalobce opakovaně žádal. Významná je i skutečnost, že žalobce byl již za stejné jednání opakovaně sankcionován. Uvedené totiž vskutku nasvědčuje tomu, že žalobce toliko zneužil ust. § 4 odst. 3 věty druhé zákona o právu petičním k umístění kavárenské předzahrádky bez povolení ke zvláštnímu užívání. Takové jednání pak nemůže požívat právní ochrany.

Z uvedených důvodů shledal krajský soud žalobní bod 1) nedůvodným.

Z právě uvedených skutečností současně plyne, že je zcela vyloučeno, aby předmětné žalobcovo jednání nedosáhlo vyšší než nepatrné. Žalobce o povinnosti provozovat kavárenskou předzahrádku jen v případě, že je držitelem povolení ke zvláštnímu užívání komunikace, prokazatelně věděl, tuto povinnost opakovaně ignoroval a dříve uložené sankce nevedly k žalobcově nápravě, naopak přivedly ho prozatím toliko k úvahám, jak tuto veřejnoprávní povinnost ignorovat i nadále. Předcházející uložené sankce vylučují i jakékoli legitimní očekávání žalobce, že za předmětný správní delikt nebude postižen.

Zabývala-li se opakovaně problematikou zimních předzahrádek (bez výsledku, který by si žalobce představoval) rada města, ničeho to na právě uvedených skutečnostech nemění. Podobně nelze vyvinít osobu odpovědnou za správní delikt deliktu např. poukazem na pouhý legislativní návrh dekriminalizující předmětné jednání, který nebyl nikdy přijat.

Proto nebyl důvodným shledán ani žalobní bod 2).

S ohledem na to, že žádný z uplatněných žalobních bodů neshledal krajský soud důvodným, byla žaloba podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnuta.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když plně procesně úspěšnému žalovanému podle obsahu spisu nevznikly v tomto řízení žádné náklady, které by přesahovaly jeho obvyklou úřední činnost.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

V Olomouci dne 25. dubna 2017

Za správnost vyhotovení:
Markéta Chrudinová

Mgr. Jiří Gottwald v. r.
předseda senátu